

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

792

Szerző:

Cím: *A néma Opera*Forrás: *Világ*

Bp.

(Hely)

1915 IX.16

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olda)

Hely

Opera

Idő

"1915"

Személy

A néma Opera

A Világ tudósítójától

Az új rendszer, amit a m. kir. Opera igazgatójával szemben — az igazgató bevallása szerint — felettes hatósága, a vallás és közoktatásügyi miniszter életbeléptetett, egészen mulatságos következményeket idézhet elő. Azt mondta az igazgató, hogy ő a kultuszminiszter utasítása folytán a sajtóval csak írásban érintkezhetik. A sajtót pedig az Operára nézve leginkább azok képviselik, akiket korábbi, némelyeket husz esztendőre is visszamenő kartársi, kritikusi minőségben is az ujságírói pályán eltöltött mult, esetleg barátság fűz Kern Aurélhoz, aki úgy beleesett az igazgatói módba, mint a Tündérlak Magyarhonban hőse az álombeli csodákba. Dehát az egykori kollégák alkalmazkodhatnak az új viszonyokhoz és mert nem akarhatnak kellemetlenséget okozni az igazgatónak, nem akarhatják őt a parancs megszegésére, fellebbvalójával szemben engedtlenségre bírni, megtehetik, hogy ugyancsak írásban diskurálgatnak vele. Például. A kritikus megy az Andrassy-uton és szembetalálkozik Kern Auréllal. A kritikus elővesz egy darab papírt és ráírja:

— Szervusz Aurél, ismered még?

— Szervusz! — kiáltaná harsányan Kern Aurél, de eszébe jut a tilalom és szintén papírt vesz elő, ráírja: — Szervusz, hogyne ismernék, kedves cimborá.

— Együtt szídtuk annyi esztendőn át az operai slendriánságokat, amikor pipogya igazgatók voltak az Operánál — írja a papírra a kritikus.

— Együtt — írja a választ Kern igazgató.

— És most, hogy vagy? — ír a kritikus.

— Pardon, — írja válaszirátában Kern igazgató, — bocsáss meg, kedves pajtás, erre a kérdésre addig nem felelhetek, amíg a kultuszminisztertől meg nem kérdezem, mert csak azt felelhetem, amit őnagyméltósága engedélyez.

— Tehát? — ír a kritikus.

— Tehát a kérdést fel fogom terjeszteni és ha a válasz megérkezik, értesíteni foglak. Nevezetesen arra a kérdésre, hogy vagyok, válaszomat félre lehetne magyarázni és nekem tilos még írásban is félremagyarázható nyilatkozatot tennem, — írja az igazgató.

A lényeges tudniillik nem az, hogy Kern Aurél igazgató csak írásban beszélhet, hanem az, hogy a keze igen nagyon guzsba van kötve és *cselekvő hatásköre az abszurdumig meg van szorítva.*

Hogy egyebet ne említsünk, Kern Aurél, az Opera igazgatója, *előzetesen azt sem tudta, hogy az Opera tagjai közül kik kaptak szerződési ajánlatokat és minő feltételekkel.* Ezt Majovszky intézte és Kern csak az iroda utján értesült róla. Ebből az látszik, hogy Kern Auréllal is inkább csak írásban érintkeznek és egyes részleteket a félhivatalos Bud. Tud.-ban közölt kommunikékból tudhat meg.

Felsőbb igazgatás nyomja Kern Aurélt annyira, hogy még a munka kiosztása iránt sem mer intézkedni. Fel van véve a programba a szezonkezdő előadások közé a Sába királynője és amikor az került szóba, hogy ki fogja dirigálni az operát, hogy vajjon nem leghelyesebb volna Kerner Istvánnal dirigáltatni, Kern Aurél nem nyilatkozhatott egyebet, csak azt, hogy *meg fogja kérdezni a kultuszminisztert, rá fogja bízni a döntést.*

Mert nemcsak Majovszky, hanem a kultuszminiszter is bele akar szólni az operai belső igazgatási dolgokba. Hogy őnagyméltósága ért-e a muzsikához? Ugy látszik, már „érteni hiszi magát“. Jankovich Béla miniszter már egyszer magához hívatta Kerner István karnagyot és amikor Kerner azt hitte, hogy valamely művészeti kérdésben a véleményét akarja hallani, akkor Jankovich miniszter félórányi időig előadást tartott Kernernek afelől, hogy neki (a miniszternek) *mi a véleménye a Wagner-operákról és hogy miképpen kell „ezen operákat“ dirigálni.* Véleményének elmondása után az audienciát a miniszter be is fejezte, de Kerner Istvánt kegyébe fogadta, mert a miniszter magyarázata bevezéskor Kerner ezt mondta:

— Igenis, kegyelmes uram.

Beavatkozott a miniszter legutóbb a Mátyás-templomban tartott zenés misébe is. Nem tetszett neki egy betét és hangosan fordult a mellette álló hivatali személyiséghez:

— Menjen fel és mondja meg, hogy ez helytelen, ez nem ide való, mondja meg, hogy én izenem, én, a kultuszminiszter, *kérem magamnak,* máskor látni akarom a programot, menjen fel azonnal.

A hivatali férfi elme. Bizonyosan megmondta. Hogy Stojanovics mit mondott rá, az nem tudatik.

A szerződési tárgyalások még folynak. Majovszkynak sok dolga van velük. Olyan eset is előfordult, hogy egy művésztől, aki vonakodott az új szerződési összeget elfogadni, megkérdezte, hogy be van-e sorozva és nem kell-e a harctérre mennie. A kérdés természetesen csak azért kerülhetett a tárgyalásba, mert Majovszky tájékozódást akart szerezni, hogy számíthat-e a művészre abban az esetben, ha a szerződést mégis sikerül megkötöni.

Különben már megállapítják, hogy mikor szűnik meg az Opera némasága és mikor nyitják meg az Operát és a Nemzeti Színházat is. Igen kedélyes összhangra van kilátás. A megállapodásról, a színházak megnyitásáról értesíteni fogják gróf Bánffy Miklós kormánybiztost is.